

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о статусу датих препорука
приликом ревизије консолидованих финансијских
извјештаја Општине Љубиње за 2014. годину**

Број: ИП024-17

Бања Лука, 12.12.2017. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ДАТИХ ПРЕПОРУКА ПРИЛИКОМ РЕВИЗИЈЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ОПШТИНЕ ЉУБИЊЕ ЗА 2014. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)	3
	1. Увод	3
	2. Провођење препорука из предметног извјештаја	4
	2.1. Проведене препоруке	4
	2.2. Дјелимично проведене препоруке	5
	2.3. Непроведене препоруке	8
	3. Закључак.....	9

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Предмет

Предмет овог ревизијског ангажмана је провјера провођења препорука датих у Извјештају о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Љубиње за период 01.01-31.12.2014. година (број: РВ037-15) и доказне документације која поткрепљује provedеност препорука кроз независни ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена о статусу препорука датих у ревизијском извјештају.

Одговорност руководства за провођење препорука

Начелник Општине Љубиње је одговоран за припрему програма провођења датих препорука, за провођење датих препорука и извјештавање о provedеним препорукама.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо закључак о увјеравању ограниченог степена на основу provedених испитивања документације која поткрепљује извјештај о провођењу препорука. Провјеру статуса датих препорука смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, ISAE 3000 - Ангажовања на основу којих се пружа увјеравање, која не спадају у ревизију или преглед финансијских информација и ISSAI стандардима ревизије релевантним за овај ангажман. Овим стандардима се налаже да поступамо у складу са етичким захтјевима и да ангажман увјеравања планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у ограниченом степену, увјеримо у статус датих препорука, односно да ли су дате препоруке provedене у складу са очекивањима извршене ревизије.

Ангажман ради пружања увјеравања ограниченог степена укључује провођење поступака у циљу прибављања довољних и адекватних ревизијских доказа о томе да су препоруке provedене на начин како је то ревизор препоручио. То подразумева да нисмо вршили ревизију активности, трансакција и стања билансних позиција текуће године како би се увјерили да исте или сличне грешке, неправилности и неусклађености нису поновљене, већ смо се фокусирали на књиговодствену документацију и изјаве који подржавају извјештај о провођењу препорука датих за 2014. годину. Избор поступака провјере је заснован на просуђивању, укључујући процјену ризика материјално погрешних информација у извјештају о провођењу датих препорука. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за праћење провођења препорука датих од ревизора јавног сектора у циљу осмишљавања поступака који су одговарајући у датим околностима.

Сматрамо да су прибављени докази, с обзиром на увјеравања ограниченог степена довољни и одговарајући и да подржавају закључке дате у извјештају.

Основ за негативан закључак

Као што смо навели под тачкама 2.2. и 2.3. извјештаја:

Општина Љубиње је од укупно 13 препорука које су дате у Извјештају о ревизији консолидованог финансијског извјештаја Општине Љубиње за период 01.01-31.12.2014. година, дјелимично провела седам препорука, двије препоруке за финансијске извјештаје (под редним бројевима 1 и 3) и пет препорука за усклађеност пословања (под редним бројевима 1, 2, 3, 8 и 9), док три препоруке нису provedене и то препорука дата за финансијске извјештаје (под редним бројем 4) и двије препоруке дате за усклађеност пословања (под редним бројевима 6 и 7).

Негативан закључак

На основу извршене провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације о провођењу препорука датих у Извјештају о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Љубиње за 2014. годину, због значаја наведеног у пасусу, Основ за негативан закључак, нисмо стекли увјерење да су дате препоруке проведене.

В.д. главног ревизора

Јово Радукић, с.р.

Бања Лука, 12.12.2017. године

II ИЗВЈЕШТАЈ О СТАТУСУ ДАТИХ ПРЕПОРУКА ПРИЛИКОМ РЕВИЗИЈЕ КОНСОЛИДОВАНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ОПШТИНЕ ЉУБИЊЕ ЗА 2014. ГОДИНУ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: Главна служба за ревизију) извршила је ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Љубиње за 2014. годину и у ревизијском извјештају број: РВ037-15 од 30.08.2015. године изразила мишљење са резервом за финансијске извјештаје и негативно мишљење за усклађеност.

Приликом наведене ревизије дате су препоруке за финансијске извјештаје и за усклађеност пословања.

За финансијске извјештаје дате су препоруке, да се:

- 1) код спровођења пописа обезбједи досљедна примјена Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, како на нивоу Општине тако и код буџетских корисника;
- 2) прије састављања годишњих финансијских извјештаја изврше усаглашавања међусобних потраживања и обавеза (конфирмација салда) како је дефинисано чланом 16. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске; консолидовани финансијски извјештаји потпишу од стране овлашћеног лица како је дефинисано чланом 17. став (10) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске и исти доставе Министарству финансија Републике Српске у складу са чланом 60. став (5) Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова;
- 3) признавање и вредновање нефинансијске имовине врши у складу са захтјевима МРС ЈС 17- Некретнине, постројења и опрема; имовина намијењена продаји класификује и рекласификује у складу са МСФИ 5 и чланом 44. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике у Републици Српској;
- 4) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодане све релевантне информације у складу са захтјевима МРС ЈС и чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

За усклађеност пословања дате су препоруке: начелнику Општине, директорима јавних установа и Скупштини општине.

Начелнику Општине Љубиње дате су препоруке да се:

- 1) успостави систем интерних контрола у складу са општеприхваћеним стандардима и смјерницама интерне контроле (члан 60. Закона о буџетском систему Републике Српске) којим ће се обезбједити законито, ефикасно, ефективно, одговорно и транспарентно трошење јавних средстава;
- 2) додјела уговора о јавним набавкама роба, услуга и радова врши уз досљедну примјену поступака дефинисаних Законом о јавним набавкама;
- 3) код реализације уговорених одредби успоставе адекватни контролни поступци, који ће осигурати досљедну примјену Закона о облигационим односима;
- 4) буџет припрема и доноси у складу са одредбама Закона о буџетском систему Републике Српске и Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова;

- 5) поступак јавног конкурса за продају непокретности врши у складу са одредбама Правилника о поступку јавног конкурса за располагање непокретностима у својини Републике Српске и јединицама локалне самоуправе;
- 6) закључи Појединачни колективни уговор за запослене у општинској управи и исти примјењује за обрачун плата и накнада; висина цијене рада донесе у складу са важећим прописима; интерна акта којима је дефинисана плата функционера Општине ускладе са важећим законским прописима и донесеном Скупштинском одлуком и иста досљедно примјењују;
- 7) изврше одговарајуће анализе у вези са утврђеним неправилностима код закупа пољопривредног земљишта и успоставе адекватни контролни поступци који ће осигурати досљедну примјену важећих закона и других пратећих прописа.

Директорима јавних установа дата је препорука да:

- 8) ускладе интерне акте којима се регулишу обрачуни и исплате плата и накнада са важећим законским прописима и исте досљедно примјењују.

Скупштини општине Љубиње дата је препорука да:

- 9) у складу са својим надлежностима и овлашћењима донесе одговарајуће стратегије, програме, планове, одлуке и изврши именована директора јавних установа и службе.

2. Провођење препорука из предметног извјештаја

Општина Љубиње (у даљем тексту: Општина) је Главној служби за ревизију доставила План активности на реализацији препорука датих у Извјештају о ревизији консолидованих финансијских извјештаја Општине Љубиње за период 01.01-31.12.2014. година, у року од 60 дана од датума достављања извјештаја, како је то прописано чланом 21. став 3. Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 98/05 и 20/14).

Извјештај о спровођењу препорука датих у ревизијском извјештају РВ037-15 је сачињен и достављен Главној служби за ревизију 21.10.2017. године.

Општина није имала примједби на достављени Нацрт извјештаја о статусу датих препорука приликом ревизије консолидованих финансијских извјештаја за 2014. годину.

2.1. Проведене препоруке

На основу провјере презентоване књиговодствене и друге пратеће документације и предузетих мјера за провођење препорука стекли смо увјерење да је Општина провела укупно три препоруке и то једну препоруку која је дата за финансијске извјештаје (под редним бројем 2) и двије препоруке (под редним бројевима 4 и 5) дате за усклађеност пословања.

Проведена препорука дата за финансијске извјештаје:

Препорука број 2

Општина је отклонила неправилности у вези са усаглашавањем салда и потписивањем и достављањем финансијских извјештаја, јер је: прије састављања годишњих финансијских извјештаја извршено усаглашавање међусобних потраживања и обавеза, а консолидовани финансијски извјештаји су потписани од стране начелника Општине и достављени Министарству финансија Републике Српске у складу са чланом 60. став (5) Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

Проведене препоруке дате за усклађеност пословања:

Препорука број 4

Препорука у вези са припремом и доношењем буџета је проведена, јер је Буџет Општине за 2016. годину припремљен и донесен на основу стандардних буџетских класификација, тј. у складу са одредбама члана 15. Закона о буџетском систему Републике Српске и у складу са одредбама Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за кориснике прихода буџета Републике, општина, градова и фондова.

Препорука број 5

Препоруку да се за продају непокретности поступак јавног конкурса врши у складу са одредбама Правилника о поступку јавног конкурса за располагање непокретностима у својини Републике Српске и јединицама локалне самоуправе - није било могуће провести, јер није било активности које су се односиле на продају непокретности, па наведену препоруку класификујемо као проведену.

2.2. Дјелимично проведене препоруке

Према предузетим мјерама за провођење препорука датих у Извјештају о ревизији финансијских извјештаја Општине за 2014. годину, дјелимично је проведено седам препорука и то двије препоруке везане за финансијске извјештаје (под редним бројевима 1 и 3) и пет препорука везаних за усклађеност пословања (под редним бројевима 1, 2, 3, 8 и 9).

Дјелимично проведене препоруке дате за финансијске извјештаје:

Препорука број 1

Препорука у вези са пописом је дјелимично проведена, јер су попис и усклађивање књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза за 2016. годину у Општини и ЈУ Центар за социјални рад извршени у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број: 45/16), тј. за сваку категорију имовине и обавеза која је предмет пописа, сачињене су одвојене пописне листе у складу са чланом 17. став 4; извјештај о извршеном попису је сачињен у складу са чланом 20 и усвојен од стране надлежног органа у складу са чланом 21 тачка 3. (Одлуку о усвајању Извјештаја Централне пописне комисије Општине донио је начелник Општине, а Управни одбор ЈУ Центар за социјални рад је усвојио извјештај о попису ове ЈУ).

Међутим, ЈУ за предшколско васпитање и образовање дјеце Дјечији вртић „Љубиње“ није отклонила недостатке код спровођења пописа имовине и обавеза, јер Извјештај комисије о попису имовине и обавеза није разматран, а тиме није ни усвојен од стране Управног одбора ове установе, што није у складу са чланом 21. тачка 3. Правилника о попису.

Препорука број 3

Општина је отклонила дио неправилности везаних за евидентирање, признавање и вредновање нефинансијске имовине у сталним средствима.

Извршене су исправке грешака утврђених у ревизијском извјештају за 2014. годину, које су настале усљед погрешног признавања и класификације нефинансијске имовине у сталним средствима.

Нису отклоњени недостаци код признавања амортизације приликом набавке и стављања у употребу нефинансијске имовине у сталним средствима у складу с датом препоруком, да се амортизација признаје на основу процијењеног вијека трајања средстава.

У помоћном програму за нефинансијску имовину у сталним средствима вриједност земљишта није исказана аналитички по катастарским честицама.

Дјелимично проведене препоруке дате за усклађеност пословања:

Препорука број 1

Препорука везана за успостављање система интерних контрола у складу са општеприхваћеним стандардима и смјерницама интерне контроле је проведена у дијелу који се односи на усаглашавање Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе (од 13.02.2017. г.) са Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“ број 97/16) и на донесени Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Јавне установе предшколско васпитање и образовање дјце Дјечији вртић „Љубиње“ на који је сагласност дао начелник Општине 28.03.2017. године.

Такође, усаглашена су стања обавеза за набавку робе и услуга у главној књизи (синтетика) са исказаним стањем у помоћној књизи; улазни рачуни су протоколирани, контролирани формално и суштински; успостављена је књига путних налога и путни налози су ликвидирани; евидентирана су потраживања по основу пружања јавних услуга код буџетских корисника итд.

Непроведени дио препоруке односи се на сљедеће:

- Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима Општине (донесен 2014. г.) није мијењан и усклађиван са препорукама ревизије, а код буџетских корисника (јавних установа) систем интерних финансијских контрола није дефинисан у складу са COSO моделом у коме су садржани међународни прихваћени елементи који су уграђени у стандарде интерне финансијске контроле, који дефинишу: контролно окружење, управљање ризиком, контролне активности, информације и комуникације, праћење и процјену система (мониторинг);
- није проведено усклађивање општих аката о организацији и систематизацији радних мјеста Територијалне ватрогасне јединице као посебне унутрашње организационе јединице општинске управе како је дефинисано чланом 6. Одлуке о оснивању (од 18.12.2013. године);
- није донесена одлука о уређењу простора и грађевинском земљишту, што је била обавеза по члану 191. Закона о уређењу простора и грађењу ("Службени гласник Републике Српске" број 40/13);
- нису донесени интерни акти у складу са Законом о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“ број 89/13).

На основу наведеног закључујемо да успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин како би у потпуности обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са законима и другим релевантним прописима.

Препорука број 2

Препорука у вези са набавкама је дјелимично проведена јер су процедуре за све набавке роба, радова и услуга у 2016. години спроведене путем директног споразума. По поступку директног споразума додјела уговора извршена је за набавке: канцеларијског материјала, осигурања моторних возила Ватрогасне јединице, израда пројектне документације за прикључак школе на канализациону мрежу, набавку бетона, изградњу јавне расвјете итд.

За набавку бетона у износу од 16.240 КМ (путем четири директна споразума) као и изградњу јавне расвјете у износу од 17.675 КМ (путем три директна споразума) избор поступка није био одговарајући, јер је требало провести конкурентски захтјев за достављање понуда у складу са чланом 87. став (2) Закона о јавним набавкама.

Препорука број 3

Општина је успоставила контролне поступке, који осигуравају примјену Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и „Службени гласник Републике Српске“, број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04) приликом реализације одредби, из додијељених уговора путем јавних набавки из 2016. године, који се односе на контролу поштовања уговорене динамике извођења радова и рокова за завршетак радова и услуга, као и контролу уговорених и фактурисаних количина и цијена.

Међутим, по уговорима закљученим 2013. и 2014. године за пројекат „Стварање услова за повећање пољопривредне производње у западном Љубињском пољу, изградња I фазе водовода Тијесни кланац – Конацпоље“ радови нису завршени иако уговорени рокови нису дужи од 120 дана.

Препорука број 8

У Јавној установи Центар за социјални рад Љубиње препоруку која се односила на усклађивање утврђених коефицијената за обрачун плата, није било могуће провести, с обзиром да није дефинисано којим прописом је регулисан обрачун плата и других примања запослених у центрима за социјални рад. Измјенама и допунама Закона о социјалној заштити, у члану 97, дефинисано је да се на права и обавезе које настају по основу радног односа примјењује: „закон који регулише област радних односа, закон који регулише обрачун плата и других примања запослених у јавним службама и колективни уговори“, док је чланом 1. Закона о платама запослених у јавним службама дефинисано да се овај закон примјењује на запослене у „јавним установама социјалне заштите чији је оснивач Република Српска“. Како је у складу са одредбама члана 100. Закона о социјалној заштити, јединица локалне самоуправе оснивач центра за социјални рад, остало је недефинисано којим прописом је регулисан обрачун плата и других примања запослених у центрима за социјални рад. Такође, посебан колективни уговор за дјелатност социјалне заштите коју обављају центри за социјални рад, није закључен - па препоруку у овом дијелу класификујемо као проведену.

Јавна установа за предшколско васпитање и образовање дјеце Дјечији вртић „Љубиње“ није провела усклађивање коефицијената за обрачун плата са одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области образовања.

Препорука број 9

Скупштина општине је донијела Програм коришћења средстава по основу накнада дефинисаних чланом 195. Закона о водама („Службени гласник Републике Српске“, број 50/06, 92/09 и 121/12) и у том дијелу препорука је проведена.

Дио препоруке који се односио на доношење програма коришћења средстава по основу накнаде дефинисане чланом 89. Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, број 75/08 и 60/13) - није било могуће провести јер приходи по основу накнада за шуме у 2016. години нису наплаћени, па дату препоруку у овом дијелу класификујемо као проведену.

План коришћења средстава по основу накнаде дефинисане чланом 81. Закона о заштити од пожара („Службени гласник Републике Српске“, број 71/12) није донесен. Према изјави одговорних из Општине наплаћена средства по овом основу нису трошена ни у 2015. нити у 2016. години. С обзиром да је намјена коришћења - техничко опремање ватрогасне јединице и да средства нису значајна по износу (у 2015. години наплаћено је 4.399 КМ а у 2016. години 4.662 КМ) - планирају се искористити у наредном периоду кад се прикупи значајнији износ који оправдава доношење програма.

Програм развоја спорта у складу са чланом 10. Закона о спорту („Службени гласник Републике Српске“, број 4/02 и 66/03) није донесен.

Такође, нису донесени интерни акти у складу са Законом о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске“ број 89/13) и то: одлука о разврставању локалних путева и улица у насељу (члан 10. став 4); стратегија развоја локалних путева и улица у насељу (члан 13. став 4) и посебан акт о управљању, грађењу, реконструкцији, одржавању и заштити локалних путева и улица у насељу (члан 16. став 6).

Директори установа чији је оснивач Скупштина општине, нису именовани уз претходно спроведени поступак јавне конкуренције сходно члану 18. став (2) Закона о систему јавних служби, већ те функције и даље обављају вршиоци дужности. Такође, начелнике одјељења Општинске управе Скупштина није именovala по процедури јавног конкурса, већ је 24.11.2016. године именovala вршиоце дужности који су и даље у том статусу.

2.3. Непроведене препоруке

Општина није провела три препоруке и то једну препоруку дату за финансијске извјештаје (под редним бројем 4) и двије препоруке дате за усклађеност пословања (под редним бројем 6 и 7).

Непроведена препорука дата за финансијске извјештаје:

Препорука број 4

Општина је саставила Напомене уз финансијске извјештаје за 2016. годину, али исте нису састављене у складу са захтјевима МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, нити чланом 57. Правилника о финансијском извјештавању за кориснике прихода буџета Републике, општине, градова и фондова. Образложења појединачних ставки презентованих у финансијским извјештајима нису сачињена у складу са захтјевима релевантних МРС ЈС, нпр.: нису објелодањене потпуне информације у складу са МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја (пар. 127 а, б и ц); МРС ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима (пар. 21, 25 и 26) и МРС ЈС 17 - Некретнине, постројења и опрема (пар. 88, тачке а, б, ц, д и е 1-9).

Непроведене препоруке дате за усклађеност пословања:

Препорука број 6

Интерни акти и одлуке којима су дефинисане плате и накнаде, као и извршени обрачун истих, нису усклађени са релевантним прописима: Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), Законом о статусу функционера јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 98/13) и колективним уговорима. Појединачни колективни уговор за запослене у Општинској управи није донесен (начелник Општине и Синдикална организација Општинске управе нису потписали); за обрачун плата примјењује се цијена рада у износу од 85 КМ (најнижа цијена рада износи минимално 100 КМ); Одлука о платама функционера и накнадама за рад функционера и других изабраних лица (од 15.02.2008. г.) није усклађена са Законом о статусу функционера јединица локалне самоуправе.

Препорука број 7

Препорука у вези са издавањем у закуп пољопривредног земљишта у својини Општине Љубиње није проведена јер нису успостављени адекватни контролни поступци који ће осигурати досљедну примјену закона и других релевантних прописа.

Скупштина општине је 13.11.2015. године донијела Одлуку о начину давања у закуп пољопривредног земљишта у својини Општине Љубиње, којом се уређују основни критеријуми и мјерила давања у закуп пољопривредног земљишта, почев од 01.01.2016. године. До дана провођења ове ревизије нису проведене активности дефинисане чланом 10. Одлуке, којом је Скупштина овластила начелника Општине да у року од 180 дана: донесе правилник о поступку додјеле у закуп пољопривредног земљишта у својини Општине; да именује комисију која ће извршити ревизију свих потписаних уговора о закупу пољопривредног земљишта у Љубињском пољу; да именује комисију за провођење поступка додјеле пољопривредног земљишта, путем јавног огласа, прибављањем писмених понуда за правна лица и предузетнике, односно да проведе јавни оглас за усмено јавно надметање за физичка лица.

3. Закључак

На основу испитане књиговодствене и друге пратеће документације и датих образложења одговорних особа, закључили смо да је Општина од укупно 13 датих препорука провела три препоруке, дјелимично је провела седам препорука, а три препоруке није провела.

Ревизијски тим:

Слободанка Миловић, с.р.

Невена Малишановић, с.р.